

Mes kuriam Lietuvą pasaulyje

Pirmą kartą lietuvių tautinių šokių kolektyvas „Gintaras“ suspindo Hamburgo mieste 1956 metais – tais pačiais metais, kai buvo įkurta Lietuvių Bendruomenė, ir jau daugiau kaip šešis dešimtmečius kolektyvas gyvuoja Vokietijoje. Tarsi primindamas, kad lietuvybė išliks ir svetur. Daug metų kolektyvui vadovavo skirtingi žmonės. Keičiantis vadovams, keitėsi ir šokėjų skaičius. Pradžioje tai buvo tik moteriškas kolektyvas „Hamburgo moterų klubas“. Pasak ilgą laiką „Gintare“ šokančios Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Dalios Henke, kolektyvo varomoji galia yra šokių vadovas, kuris kartais vos ne už rankos atsiveda naują narį į kolektyvą. Vyrų ir šiais laikais kolektyve dar mažoka, ir jie yra ypač laukiami.

Kolektyve šoka įvairaus amžiaus žmonės – nuo 20 iki 50 metų. Šokių kolektyvas visada yra atviras naujiems nariams, todėl repeticijų grafikas yra lankstus ir visiems prieinamas. Jaunoji karta lėtai, bet žingsnelis po žingsnelio jungiasi prie kolektyvo, domėdamasi savo istorija ir tautiniais šokiais. Daugelis prisijungusių prie kolektyvo anksčiau nėra mokęsi šokti, tačiau žingsnelis po žingsnelio išmoksta.

Per šešiasdešimt metų kolektyvo gyvavimo istoriją jame šoko ne tik lietuvaičiai, bet ir užsieniečiai, kurie susižavėję šokiu (o gal labiau lietuvaitėmis) dalyvavo jo veikloje. Tradiciškai visi naujokai pradeda mokytis šokti „kepurinę“. Šiuo šokiu pradedami visi renginiai. Tai nekintanti „Gintaro“ tradicija, nors kiekvienas vadovas įneša į kolektyvą naujų šokių ir naujų tradicijų.

Pasak Dalios Henke, labai svarbu, kokie žmonės susirenka į kolektyvą, kaip jiems sekasi bendrauti. 2014 metais „Gintaras“ dalyvavo Lietuvoje vykusioje Dainų ir šokių šventėje ir buvo vienintelė šokių grupė iš Vokietijos. Jie dalyvavo drauge su daugiau nei 7000 kitų šokėjų, kurie sukūrė žiūrovams nuostabų reginį ir patys

džiaugėsi vienybės jausmu. Tam kolektyvas ruošėsi visus metus. Šokėjai iš Hamburgo planuoja dalyvauti ir 2018 metais vyksiančioje Dainų šventėje.

Be to, kolektyvas šiemet pasirodė Palangoje vykusiame tarptautiniame šokių festivalyje „Baltų dienos“, kuriame dalyvavo ne tik kolektyvai iš Lietuvos, bet ir iš Latvijos.

Rimano Gintausko nuotr.

Anuomet kolektyvas išsiskyrė ne tik lietuviybės puoselėjimu svetimoje šalyje, bet ir savo autentiškais rūbais, kurie buvo austi Kanadoje ir išsiskyrė spalvingumu. Pasak Lietuvos nacionalinio kultūros centro vadovo Sauliaus Liausos, tautiniai kostiumai yra tiek skirtingi ir taip suausti, kad Lietuvoje nebuvo tokių regionų, kokia yra jų spalvų gama. Bet jie yra būtent tuo įdomūs ir autentiški – tokius turi tik užsienyje gyvenantys lietuviai.

Rimanto Gintausko nuotr.

Kolektyvų iš užsienio išskirtinumas ir yra tai, kad jų rūbai išsiskiria savo spalvingumu, įdomiais raštais ir per dainų šventes jau nesupainiosi vietinio kolektyvo šokėjų ir atvykusių iš užsienio šales.

Šie metai yra paskelbti Tautinio kostiumo metais, tad užsisakyti tautinį kostiumą nėra taip sunku, kaip tai buvo prieš šešiasdešimt metų. Dalia Henke teigė ir pati įsigijusi Klaipėdos krašto tautinį kostiumą, kuriuo labai didžiuojasi.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė apgailestavo, kad Lietuvos valdžia mažai prisideda prie užsienio lietuvių kolektyvų veiklos rėmimo. Daugelis jų

verčiasi savo jėgomis, nes valstybė neremia bendruomenių ir jų kolektyvų. O pati tautiškumo svarba suvokiama tada, kai žmogus išvažiuoja iš Lietuvos. Atitrūkimas nuo šeimos, draugų, gimtųjų vietų priverčia susimąstyti apie savo šaknis ir Tėvynę. Tik išvykus iš Lietuvos ar pirmus metus apie tai dažnai negalvojama, bandoma išmokti šalies, kurioje gyvenama, kalbą, susipažinti, susirasti draugų, bendrauti. Laikui bėgant gimsta nostalgija Tėvynei, suvokiama tautiškumo svarba.

Kai dar nebuvo techninių galimybių ir grįžti aplankyti artimųjų į Lietuvą buvo sudėtinga ir brangu, bendravimas su Tėvyne ir artimaisiais buvo retas. Norėdami sužinoti naujienas iš Lietuvos Hamburgo lietuviai eidavo susitikti su lietuvių bendruomene, aptardavo žinias, gautas iš Lietuvos, – kas buvo gavęs naujienų, laikraštį ar knygą. Kalbėjosi, kas naujo politiniame, kultūriniame, socialiniame gyvenime. Ir kiekvienas svečias buvo labai laukiamas – tai naujas vėjas iš Lietuvos. Hamburgo lietuviai tokiuose suėjimuose ieškojo savo tapatybės, nes gimęs Lietuvoje – kitu netapsi. Nesvarbu, kad žmogus moka kalbą, turi pilietybę, bet šaknis pririša prie Lietuvos. Pašnekovės kėlė esminį klausimą – kaip Lietuvos institucijos, Lietuvai atstovaujantys Seimo, Vyriausybės nariai bendraus su savo diaspora? Šeštadieninės mokyklėlės ir tautiečių bendruomenės yra bazė, reikalinga tam, kad išvykusiųjų iš Lietuvos vaikai mokėtų lietuvių kalbą, perduotų ir išlaikytų tradicijas. Pasak dabartinės „Gintaro“ vadovės Agnetos Rosemann, išvykus svetur išlaikyti lietuviybę yra labai svarbu.

„Mes ne išvažiavome iš Lietuvos, mes kuriam Lietuvą pasaulyje“, – sako kolektyvo vadovė, Vokietijoje jau gyvenanti penkerius metus.

Agnetė Rosemann neįsivaizduoja, kaip galima gyventi be lietuviybės. O tautiniai šokiai skatina lietuvius sueiti kartu, bendrauti – kartais jie net nejaučia, kad yra kitoje šalyje.

„Šokis ne tik emocijų ar jausmų išreiškimas, tai hobis, užsiėmimas, svarbi gyvenimo dalis“, – įsitikinusi dabartinė „Gintaro“ vadovė.

Kaip vokiečiai priima lietuvius? Į šį klausimą pašnekovės atsakė: kaip atvykėlius iš Europos Sąjungos šalies priima natūraliai, draugiškai, nuoširdžiai. Būna ir išimčių, bet tai tik pavieniai atvejai. Nors dažnai vokiečiai turi tik bendrą informaciją apie Lietuvą, žino, kad tokia yra, o apie mūsų kultūrą ar papročius mažai arba išvis nežino.

Audrius Vaitiekūnas yra „Gintaro“ kolektyvo „darbščioji bitelė“ – jo pastangomis

atsiranda šokėjų kostiumai. Jis ne tik pasiūna vyriškus ir moteriškus kostiumus, bet juos išsiuvinėja. Be to, jis yra ir kolektyvo ilgametis šokėjas, be šito žmogaus kolektyvas neapsieitų.

Ilgus metus kolektyvui vadovavusi Kristina Kaveckienė sugrįžo gyventi į Lietuvą ir tokio sprendimo nesigailinti, nors neslepia, kad palikti kolektyvą jai buvo labai sunku.

„Manau, kad „Gintaras“ išliks ir dar gyvuos ne vieną dešimtmetį“, – sako Kristina Kaveckienė.

Arūno Sartanavičiaus nuotr.

Kolektyvo išskirtinumo įvardinti neįmanoma, nes visi lietuvių kolektyvai užsienyje savaip įdomūs ir unikalūs. Juk suburti tokį svetimos šalies mieste, kur gyvena daugiau negu du milijonai kitataučių, jau yra iššūkis, reikalaujantis didelių pastangų. Tad linkime „Gintarui“ ilgai gyvuoti.

Parengė Arūnas Sartanavičius

Arūno Sartanavičiaus ir Rimanto Gintausko nuotraukose: Hamburgo lietuvių bendruomenės šokių kolektyvas „Gintaras“

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje ir žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

